MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO
Číslo: 3004/2020-1.7/dh
5200/2020

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Slovenské elektrárne, a.s.

2. Identifikačné číslo

35 829 052

3. Sídlo

Mlynské Nivy 47, 821 09 Bratislava

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Definitívne odkalisko Chalmová – nadvýšenie po kótu 310,00 m n.m.

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti „Definitívne odkalisko Chalmová – nadvýšenie po kótu 310,00 m n.m.“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“) je vybudovať nadvýšenie odkaliska, ktorým sa vytvorí ďalší potrebný akumulačný priestor na ukladanie popolovín z výroby elektrickej energie a tepla v Slovenských elektrárňach, a.s., Závod Elektrárne Nováky, Zemianske Kostoľany o objeme 1 324 500 m^3.

3. Užívateľ

Slovenské elektrárne a.s., Elektrárne Nováky, závod Zemianske Kostoľany

4. Umiestnenie

Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Prievidza
Obec:	Bystričany, Nitrica
Katastrálne územie:	Chalmová, Dvorníky nad Nitricou

Parc. č.:

- v k. ú. Chalmová z listu vlastníctva č. 355 vlastníka Slovenské elektrárne, a.s., Bratislava sú parcely č.: 88/3, 88/8, 88/13, 88/14, 88/15, 88/16, 88/17, 88/21, 88/22, 88/25, 88/26, 88/28, 99/2, 106/5 (zastavané plochy a nádvoria) a parcely č.: 88/7, 88/53, 106/2, 106/15 (ostatné plochy);
- v k. ú. Chalmová z listu vlastníctva č. 198 vlastníka Slovenskej republiky – Lesy Slovenskej republiky, š. p., Banská Bystrica sú parcely č.: 88/40, 106/9 (ostatné plochy);
- v k. ú. Dvorníky nad Nitricou z listu vlastníctva č. 287 vlastníka Slovenské elektrárne, a.s., Bratislava sú parcely č.:809/5, 809/7, 809/8, 809/12, 809/14, 1513/3 (zastavané plochy a nádvoria) a parcely č.: 809/2, 809/6, 1513/2, 1513/6, 1513/8 (ostatné plochy);
- v k. ú. Dvorníky nad Nitricou z listu vlastníctva č. 550 viacerých vlastníkov a iných oprávnených osôb je parcela č. 809/13 (zastavané plochy a nádvoria);
- nové parcely, ktoré sú potrebné pre výstavbu nadvýšenia odkaliska po kótu 310 m n.m., ktoré budú vysporiadané v prospech Slovenských elektrární, a. s. v k. ú. Chalmová sú parcely č.: 88/56 a 106/17 (ostatné plochy);
- parcela, ktorá bude vysporiadaná v prospech Slovenských elektrární, a. s. v k. ú. Dvorníky nad Nitricou je parcela č. 1513/9 (ostatná plocha).

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný termín začatia I. etapy výstavby (po kótu 307,00m n.m.):	10/2020
Predpokladaný termín ukončenia I. etapy výstavby(po kótu 307,00m n.m.):	06/2021

Predpokladaný termín začatia II. etapy výstavby (po kótu 310,00m n.m.): 10/2020
Predpokladaný termín ukončenia II. etapy výstavby(po kótu 310,00m n.m.): 06/2021

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Navrhovaná činnosť predstavuje vybudovanie nadvýšenia a prevádzku Definitívneho odkaliska Chalmová (vodná stavba II. kategórie), po kótu 310,00 m n. m.

Do roku 1998 sa plavili popoloviny na Definitívne odkalisko Chalmová klasickým spôsobom, vo forme hydrozmesi priamo do zátopy odkaliska potrubnými rúrami DN 500 a DN 350 mm, pričom množstvo hydrozmesi sa pohybovalo v rozsahu 1500 – 2800 m^3 h^{-1}. Týmto spôsobom plavenia sa nemohlo regulovať množstvo dopravovanej hydrozmesi. Z dôvodu potreby zníženia množstva technologickej vody dopravovanej na odkalisko ako i zabránenia úniku technologickej vody do podložia odkaliska sa od roku 1998 zmenil spôsob plavenia hydrozmesi.

Od decembra roku 1998 až po súčasnosť sa popoloviny plavia vo forme hydrozmesi už len do dvoch izolovaných, utesnených meandrov s objemom 213 400 m^3 (utesnený meander č. I), resp. 157 800 m^3 (utesnený meander č. IV). Po dosiahnutí maximálnych určených kót plavenia, je plavenie v príslušnom utesnenom meandri odstavené. Po dostatočnom odvodnení naplaveného popola drenážnym systémom je zahájená ťažba popola z príslušného utesneného meandra. Popol z utesnených meandrov sa pomocou nákladných automobilov naváža a ukladá na popolovú pláň odkaliska vždy v smere od predchádzajúcej realizovanej nadvyšovacej hrádze (v súčasnosti s korunou na kóte 304,00 m n.m.) k prepadovým vežiam P11 a P12 v zadnej časti popolovej pláne odkaliska. Navozený popol sa po urovnaní buldozérom vždy opatrí vrstvou miestneho drveného kameniva a miestnych hlín hrúbky cca 5 až 10 cm (na zabránenie prášenia a umožnenie pohybu vozidiel obsluhy odkaliska a majiteľov okolitých lesných pozemkov).

Definitívne odkalisko Chalmová je od zahájenia prevádzky monitorované z pohľadu stability ako aj možného ovplyvnenia kvality podzemných vôd.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa zvýši objem popola v odkalisku o 1 324 500 m^3. Celkový objem uloženého popola potom bude 10 658 500 m^3. Hodinová produkcia popola z Slovenských elektrární, a.s., Elektrárne Nováky, závodu Zemianske Kostoľany cca 30 t h^{-1} sa nezmení (tvorba popola závisí od kvality spaľovaného uhlia a od množstva vyrobenej elektrickej energie). Nadvýšením odkaliska po kótu 310,00 m n.m. sa zabezpečia akumulačné priestory pre plavenie popolovín, produkovaných v Slovenských elektrárňach, a.s., Elektrárne Nováky, závod Zemianske Kostoľany na obdobie minimálne ďalších 5 rokov.

Spôsob stavby navrhovanej činnosti bude obdobný ako pri predchádzajúcich nadvýšeniach, t.j. z vyťaženého popola, naplaveného v príslušnom utesnenom meandri. Prvé nadvýšenie bude realizované po kótu 307,00 m n.m. (objem: 665 700 m^3) a následne druhé nadvýšenie bude realizované po kótu 310,00 m n.m. (objem: 658 800 m^3).

Plochy popolovej pláne odkaliska pri jednotlivých etapách nadvýšenia budú nasledovné:

- plocha pláne odkaliska na kóte 306,40 m n.m. (I. etapa) 226 900 m^2
- plocha pláne odkaliska na kóte 309,40 m n.m. (II. etapa) 224 700 m^2

Spôsob plavenia popolovín vo forme hydrozmesi len do dvoch izolovaných, utesnených meandrov č. I a č. IV, odber vratnej vody na spätné použitie, ako aj ťažba, rozvoz a ukladanie odvodneného popola na popolovú pláň odkaliska sa oproti súčasnému stavu nezmenia, t.j. budú rovnaké ako predchádzajúcich cca 21 rokov prevádzky odkaliska s plavením len do utesnených meandrov č. I a č. IV.

Stavebno-technické riešenie

Stavebné objekty I. etapy výstavby (nadvýšenie hrádze po kótu 307,00 m n.m.)
SO 01 Nadvyšovacia hrádza
SO 02 Predĺženie potrubí postreku
SO 03 Uzemnenie potrubí postreku

Stavebné objekty II. etapy výstavby (nadvýšenie hrádze po kótu 310,00 m n.m.)
SO 04 Nadvyšovacia hrádza
SO 05 Predĺženie potrubí postreku
SO 06 Uzemnenie potrubí postreku
SO 07 Pozorované združené body

Stručný popis navrhovaných objektov

SO 01 Nadvyšovacia hrádza výšky 3,00 m

Nadvyšovacia hrádza bude budovaná z popola vyťaženého v príslušnom utesnenom meandri, celková dĺžka hrádze bude 903,60 m. Priečny profil bude lichobežníkový, so šírkou koruny 5,00 m, sklonom návodného svahu 1:2 a vzdušného svahu 1:3. Vzdušný svah bude chránený vrstvou dolomitu hr.150 mm a humusu hr.150 mm s osiatím trávovým semenom, koruna hrádze bude chránená vrstvou dolomitu hr.250 mm a drveného kameniva frakcie 4-32 mm hr.150 mm. Návodný svah bude chránený geotextíliou hr.4,2 mm s UV stabilizáciou. Na umožnenie komunikačného napojenia nadvyšovacej hrádze s korunou na kóte 307,00 m n.m. (I. etapa výstavby) bude vybudovaná prístupová rampa č. 1 dĺžky 25,00 m (so sklonom 12,00 %), prístupová rampa č. 2 dĺžky 30,00 m (so sklonom 12,00 %), prístupová rampa č. 3 dĺžky 25,00 m (so sklonom 12,00 %) a prístupová rampa č. 4 dĺžky 30,00 m (so sklonom 12,00 %).

SO 02 Predĺženie potrubí postreku

Budú predĺžené 2 ks potrubí postreku DN 150 mm. Na korune nadvyšovacej hrádze budú potrubia postreku uložené v oceľových chráničkách DN 250 mm, ktoré budú na umožnenie prejazdu presypané vrstvou kameniva fr.4-32 mm.

SO 03 Uzemnenie potrubí postreku

Rieši zabezpečenie hrubostenných potrubí DN 150 mm proti účinkom atmosférických prepätí a bleskov. Na postrekové potrubie budú zospodu navarené uzemňovacie práporce (uzemňovací pásik FeZn). Uzemnenie zabezpečí po údere blesku do potrubí postreku bezpečné zvedenie bleskového prúdu do zeme.

SO 04 Nadvyšovacia hrádza výšky 3,00 m

Bude budovaná obdobným spôsobom ako nadvyšovacia hrádza budovaná v I. etape výstavby. Celková dĺžka hrádze bude 923,30 m. Na umožnenie komunikačného napojenia nadvyšovacej hrádze s korunou na kóte 310,00 m n.m. (II. etapa) bude vybudovaná prístupová rampa č. 1 (predĺženie) dĺžky 25,00 m (so sklonom 12,00 %), prístupová rampa č. 3 (predĺženie) dĺžky 25,00 m (so sklonom 12,00 %), prístupová rampa č.5 dĺžky 30,00 m (so sklonom 12,00 %) a prístupová rampa č. 6 dĺžky 30,00 m (so sklonom 12,00 %).

SO 05 Predĺženie potrubí postreku

Budú predĺžené 2 ks potrubí postreku DN 150 mm obdobným spôsobom ako uzemnenie potrubí postreku v I. etape výstavby.

SO 06 Uzemnenie potrubí postreku

Bude realizované obdobným spôsobom ako uzemnenie potrubí postreku v I. etape výstavby.

SO 07 Pozorované združené body

Budú osadené v doterajších pozorovaných profiloch na vzdušnom svahu nadvyšovacej hrádze budovanej v II. etape výstavby. Celkovo bude osadených 5 ks pozorovacích združených bodov.

Kapacity

Ročná produkcia popola je závislá od produkcie elektrickej energie v Slovenských elektrárňach, a.s., Elektrárne Nováky, závod Zemianske Kostoľany (ďalej len „SE-ENO“). Výhľad množstva popola na obdobie do konca roka 2023, ktorý bol definovaný vedením spoločnosti Slovenské elektrárne, a. s. je nasledovný:

Rok	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Množstvo popola v t	184 781	163 855	237 038	246 163
Množstvo popola v m^3	221 737	196 626	274 445	295 395

Uvažovaná hodinová produkcia dopraveného popola do odkaliska je cca 30 $t.h^{-1}$.

Nepretržitá ročná prevádzka 8 760 hod.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení (zámeru)

Navrhovaná činnosť je podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zaradená do kapitoly 9. Infraštruktúra, položky č. 1. Odkaliská, úložiská popolčeka a odvaly hlušiny s kapacitou viac ako 250 000 m^2, časť A, ktorá podlieha povinnému hodnoteniu.

Na základe odôvodnenej žiadosti navrhovateľa, Slovenské elektrárne, a. s., Mlynské Nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052 (ďalej len „navrhovateľ“), Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) listom č. 7616/2019-1.7/dh, 29161/2019 zo dňa 03. 06. 2019 upustilo podľa § 22 ods. 6 zákona od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti. V zámere sa vyhodnotil jeden variant navrhovanej činnosti a nulový variant.

Nakoľko údaje uvedené v zámere boli postačujúce, vzhľadom na charakter, rozsah a vplyvy navrhovanej činnosti, ako aj s prihliadnutím na stanoviská doručené k zámeru podľa § 23 zákona a po ich podrobnom posúdení, MŽP SR v súlade s § 32 ods. 1 zákona rozhodlo, že správu o hodnotení činnosti nie je potrebné vypracúvať. V procese posudzovania vplyvov na životné prostredie funkciu správy o hodnotení činnosti plnil zámer.

Zámer vypracovala spoločnosť ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina, v júni 2019.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení (zámeru)

Navrhovateľ predložil zámer na posúdenie podľa § 22 ods. 1 zákona na MŽP SR dňa 10. 07. 2019, čím podľa § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) začalo konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

MŽP SR podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku upovedomilo známych účastníkov konania o začatí konania a zároveň predložilo zámer na zaujatie stanoviska podľa § 23 ods. 1 zákona, listom č. 9273/2019-1.7/dh, 37360/2019 zo dňa 15. 07. 2019, nasledovným subjektom procesu posudzovania: *navrhovateľovi, rezortnému orgánu* (Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky), *povoľujúcemu orgánu* (Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica), *dotknutým obciam* (Obec Bystričany, Obec Nitrica), *dotknutému samosprávnemu kraju* (Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja) a *dotknutým orgánom* (Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie; Okresný úrad Prievidza, odbor krízového riadenia; Okresný úrad Prievidza, pozemkový a lesný odbor; Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Prievidza).

MŽP SR zverejnilo podľa § 23 ods. 1 zákona oznámenie o predložení zámeru a zámer na svojom webovom sídle www.enviroportal.sk dňa 12. 07. 2019. Dotknutá obec Nitrica informovala verejnosť oznámení, zverejneným na úradnej tabuli obce Nitrica a internetovej stránke obce Nitrica od 24. 07. 2019 do 14. 08. 2019, o doručení zámeru, o možnosti nahliadnutia do zámeru na Obecnom úrade v Nitrici v pracovných dňoch počas stránkových hodín. Dotknutá obec Bystričany informovala verejnosť oznámením, zverejneným na úradnej tabuli obce Bystričany a internetovej stránke obce Bystričany od 23. 07. 2019 do 13. 08. 2019, o doručení zámeru, o možnosti nahliadnutia do zámeru na Obecnom úrade v Bystričanoch v pracovných dňoch počas úradných hodín.

MŽP SR rozhodnutím č. 9273/2019-1.7/dh, 37360/2019 zo dňa 15. 07. 2019 podľa § 32 ods. 1 zákona určilo, že správu o hodnotení činnosti nie je potrebné vypracovať. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 09. 2019. Na ďalší postup hodnotenia sa primerane použili ustanovenia § 33 až 39 zákona. V ďalších krokoch procesu posudzovania funkciu správy o hodnotení činnosti plnil zámer. MŽP SR listom č. 9273/2019-1.7/dh, 50380/2019 zo dňa 27. 09. 2019 informovalo všetky subjekty procesu posudzovania o nadobudnutí právoplatnosti uvedeného rozhodnutia a zároveň požiadalo dotknutú obec (Nitrica a Bystričany), aby informovala o tejto skutočnosti verejnosť, a to do troch pracovných dní od doručenia oznámenia o právoplatnosti rozhodnutia a zároveň verejnosti oznámila, kedy a kde je možné do zámeru nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

MŽP SR zároveň požiadalo dotknutú obec (Nitrica a Bystričany), aby v spolupráci s navrhovateľom zabezpečila verejné prerokovanie navrhovanej činnosti. Súčasne bola dotknutá obec upozornená, že termín a miesto verejného prerokovania je dotknutá obec povinná oznámiť najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním a prizvať naň okrem verejnosti aj zástupcov MŽP SR, rezortného orgánu a dotknutých orgánov.

3. Prerokovanie správy o hodnotení (zámeru) s verejnosťou

Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti podľa § 34 zákona sa uskutočnilo dňa 22. 10. 2019 o 16.00 hod. v Kultúrnom dome v Bystričanoch. Termín a miesto verejného prerokovania navrhovanej činnosti oznámila dotknutá obec (Nitrica a Bystričany) verejnosti oznámením, zverejneným na úradnej tabuli a internetovej stránke dňa 09. 10. 2019, ostatným subjektom procesu posudzovania zaslaním pozvánky.

Podľa záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti sa na predmetnom prerokovaní zúčastnilo 5 zástupcov navrhovateľa, 3 zástupcovia spracovateľa zámeru, 2 zástupcovia dotknutej obce Bystričany, 1 zástupca obce Nitrica, 5 zástupcov verejnosti obce Bystričany a 1 zástupca verejnosti obce Nitrica.

Spoločné verejné prerokovanie otvoril a prítomných privítal starosta obce Bystričany Mgr. Filip Lukáč, ktorý následne uviedol dôvod stretnutia. Ďalej odovzdal slovo riaditeľovi SE-ENO Ing. Miroslavovi Piačekovi, ktorý informoval prítomných o dôvodoch a potrebách realizácie navrhovanej činnosti. Zástupca spracovateľa zámeru RNDr. Dagmar Hullová oboznámila prítomných s technickými údajmi o odkalisku i o plánovanom rozšírení kapacity odkaliska. Uviedla spôsob výstavby hrádze, dopravy popolovín na odkalisko, spôsobu kontroly a monitorovania odkaliska. Na verejnom prerokovaní boli občanom k dispozícii jednotlivé grafické prílohy. Po podaných informáciách bola vyzvaná prítomná verejnosť na kladenie otázok. Podľa zápisu prebiehalo prerokovanie formou diskusie. Z priebehu verejného prerokovania navrhovanej činnosti bol vyhotovený záznam, ktorý bol spolu s prezenčnou listinou doručený na MŽP SR dňa 04. 11. 2019.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení (zámeru)

Na MŽP SR boli doručené nasledovné písomné stanoviská navrhovanej činnosti:

Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie *(list č. OU-PD-OSZP2/2019/018864-007 zo dňa 05. 08. 2019)*

Vo svojom stanovisku uvádza, že z hľadiska ochrany vodných pomerov, ochrany prírody a krajiny, ochrany ovzdušia a odpadového hospodárstva k predloženému zámeru navrhovanej činnosti nemá žiadne pripomienky.

Obec Nitrica *(list č. OUN 342/219 zo dňa 14. 08. 2019)*

Ako dotknutá obec vo svojom stanovisku uvádza, že nemá námietky k navrhovanej činnosti.

Obec Bystričany *(list č. 20800/2018-63499/2018-OŽP-KLM zo dňa 14. 12. 2018)*

Ako dotknutá obec v doručenom stanovisku uvádza, že súhlasí s predloženým zámerom za nasledovných podmienok:

1. Zdroj prevádzkovať v súlade so schváleným manipulačným a prevádzkovým poriadkom č. 35829052-91-3817 vypracovaným v septembri 2017 a schváleným rozhodnutím pod č. OU-PD-OSZP-2017/024437 zo dňa 04.11.2017;
2. Počas prepravy prašných materiálov musí byť prepravovaný materiál zakrytý, poprípade skrápaný tak, aby bola zabezpečená dostatočná vlhkosť materiálu;
3. Dopravné cesty a manipulačné plochy pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovania;
4. Udržiavať potrebnú vlhkosť uskladnených prašných materiálov;

5. Zamedziť prašnosť skládky doplnením účinných technológií v prípade nepriaznivých poveternostných podmienok;
6. V pravidelných mesačných výkazoch oboznamovať obecný úrad Bystričany o množstve uloženého materiálu;
7. Aj v obdobiach nasledujúcich po naplnení a uzatvorení skládky požaduje obec Bystričany finančnú náhradu za trvalú kontamináciu životného prostredia.

Trenčiansky samosprávny kraj *(list č. TSK/2019/07071-2 zo dňa 24. 07. 2019)*

Trenčiansky samosprávny kraj predložil stanovisko k zámeru v ktorom uviedol, že navrhovaná činnosť je v súlade so Zmenami a Doplnkami č. 3 Územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja, ktoré sú v súčasnosti platnou a aktuálnou územnoplánovacou dokumentáciou Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky *(list č. 20125/2019-4130-47204 zo dňa 09.08.2019)*

K predloženému zámeru Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky vo svojom stanovisku konštatovalo, že predložený zámer má negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia a predmetné stanovisko Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, sekcie energetiky nenachádza osvedčenie na výstavbu energetického zariadenia.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prievidzi *(list č. B/2019/1159-PPL/4882 zo dňa 26.07.2019)*

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach vo svojom stanovisku uviedol, že súhlasí s navrhovanou činnosťou a v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov nepredpokladá realizáciou navrhovanej činnosti zhoršenie vplyvu na verejné zdravie oproti súčasnému stavu.

5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona

Odborný posudok k navrhovanej činnosti podľa § 36 zákona vypracovala na základe určenia MŽP SR, list č. 9273/2019-1.7/dh, 59251/2019, zo dňa 11. 11. 2019, Ing. Mira Varlová, zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 548/2011-OEP (ďalej len „spracovateľka posudku“).

Odborný posudok bol vypracovaný v súlade s § 36 zákona a obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti. Spracovateľka posudku vypracovala odborný posudok na základe predloženého zámeru, doručených písomných stanovísk, rozhodnutia o upustení od potreby vypracúvania správy o hodnotení navrhovanej činnosti, záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti, konzultácii so zástupcami navrhovateľa a zástupcom spracovateľa zámeru.

Spracovateľka posudku konštatovala, že predložený zámer, ktorý plnil funkciu správy o hodnotení činnosti, po formálnej stránke obsahuje všetky náležitosti stanovené podľa prílohy č. 9 k zákonu a vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti obsahuje dostatok informácií pre identifikovanie predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Zámer navrhovanej činnosti je spracovaný prehľadne, zrozumiteľne a z hľadiska vecného aj obsahového na dobrej úrovni. Spracovateľka posudku ďalej uviedla, že kapitoly v zámere týkajúce sa súčasného stavu životného prostredia sú úplné a komplexne vypracované na veľmi dobrej úrovni. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné

prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie je po formálnej aj obsahovej stránke úplné a odborne spracované.

Na základe odborného posúdenia podľa § 36 ods. 6 zákona spracovateľka posudku odporučila príslušnému orgánu, vydať súhlasné záverečné stanovisko pre realizáciu navrhovanej činnosti podľa variantu, ktorý je uvedený v zámere, a ktorý bol predmetom posudzovania.

Odporúčania a závery z odborného posudku boli použité ako podklad pri spracovaní kapitoly VI. a VII. tohto záverečného stanoviska.

Odborný posudok bol doručený na MŽP SR dňa 12. 12. 2019.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie boli vyhodnotené na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov nasledovne:

Vplyvy na obyvateľstvo a hodnotenie zdravotných rizík

Obdobie realizácie navrhovanej činnosti bude spojené s dočasným nepriaznivým vplyvom na pohodu a kvalitu života obyvateľov, ktorí žijú v blízkosti odkaliska. V prípade veterného a suchého počasia sa môže počas výstavby zvýšiť prašnosť, ktorá sa môže prejaviť aj v ďalej situovaných rodinných domoch. Na zníženie prašnosti pri zvyšovaní odkaliska sa bude stavba realizovať po častiach tak, aby mohol byť vybudovaný úsek hrádze čo najrýchlejšie z návodnej strany opatrený geotextíliou a vzdušný svah opatrený vrstvou kameniva a zeminou. Týmto spôsobom je možné znížiť sekundárnu prašnosť zo stavby na prijateľnú úroveň. Nakoľko výstavba každej etapy zvýšenia odkaliska bude trvať cca 4-5 mesiacov, vplyv považujeme za krátkodobý. Nakoľko sa zvýšenie odkaliska bude realizovať vo vzdialenosti cca 942 m od prvého rodinného domu, nepredpokladáme, že obyvatelia budú ovplyvnení hlukom z pohybu stavebných a dopravných mechanizmov. Prevádzka odkaliska po zvýšení na kótu 310,00 m n.m. sa nebude v ničom odlišovať od súčasnej prevádzky. Vplyvy na obyvateľstvo budú rovnaké ako je tomu v súčasnosti. Medzi najvýznamnejšie vplyvy prevádzky odkaliska patrí prašnosť, ktorá sa môže prejaviť pri nevhodných klimatických podmienkach. Prevádzkovateľ zabezpečuje práce na odkalisku tak, aby sa navezený popol do zátopy odkaliska z dvoch utesnených meandrov urýchlene rozprestrel a pokryl vrstvou dolomitu (drveného kameniva), čím sa vo veľkej miere zabraňuje úletu jemných častí popola. Pri externých odberoch popola je tento prepravovaný v zaplachtovaných nákladných automobiloch a prevádzkovateľ obmedzuje resp. zakazuje odber popola v suchých letných mesiacoch.

Vplyvy na ovzdušie a klimatické pomery

V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti nevznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia. Odkalisko je v súlade s ustanoveniami zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší malým zdrojom znečistenia. Hlavným negatívnym vplyvom odkaliska počas jeho výstavby i prevádzky je prašnosť, ktorá sa intenzívnejšie prejavuje pri nevhodných klimatických podmienkach. Emisie tuhých znečisťujúcich látok v SE-ENO majú klesajúci charakter, aj keď kontaminácia sa nezastavila. Cestná doprava sa podieľa relatívne v menšom meradle na emisiách, produkuje predovšetkým emisie NO_x, CO a prchavé organické látky.

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na klimatické pomery a faktory zmeny klímy.

Vplyvy na reliéf a horninové prostredie

Navrhovaná činnosť nevyvoláva vplyvy na reliéf a horninové prostredie, nakoľko výstavba odkaliska bola zahájená v roku 1988, kedy zásadne zmenila reliéf daného územia. Postupné nadvyšovanie odkaliska vytvára priestor pre akumuláciu popolovín, produkovaných v SE-ENO. Dôležitým dokumentom, ktorý hodnotí stabilitu odkaliska je kontrolný výpočet stability, ktorý pri každom nadvýšení odkaliska spracováva projektant odkaliska. V riešenom území sa nenachádzajú ložiská nerastných surovín, ktoré by boli v strete s realizáciou navrhovanej činnosti. V širšom okolí sa nachádzajú ložiská stavebného kameňa a to ložisko andezitu v k. ú. Bystričany zasahuje dobývací priestor Bystričany Dolina (neťažené ložisko) a ložisko dolomitu zasahujúce v k. ú. Chalmová dobývací priestor Malé Kršteňany – Chotárna Dolinka (ložisko s rozvinutou ťažbou). Riešené územie je bez výskytu geodynamických javov charakteru zosúvania. Z geodynamických javov sa v území uplatňujú procesy vodnej erózie. Skúmané územie podľa „Mapy seizmických oblastí“ (STN 73 0036) patrí do pásma v ktorom maximálna intenzita seizmických otrasov nepresiahne hodnotu 6 stupnice makroseizmickej intenzity MSK-64.

Vplyvy na podzemné a povrchové vody

Vplyv odkaliska na kvalitu podzemných vôd jeho predpolia monitoruje pozorovacia studňa – Podmáčané plochy Chalmová, kým zázemie odkaliska vrátane vodárensky využitých prameňov monitorujú vzorky z prameňov Močelník a Chalmová a z vrtov MCH-1, MCH-2 a HN-1. Rozsah stanovovaných ukazovateľov je v súlade s platným integrovaným povolením a platným Projektom meraní. Monitorujú sa indikačné parametre: pH, farba, zápach, zákal, vodivosť, celková tvrdosť, sírany, Al, As, Ca, Cd, Cr, Cu, Fe, Hg, Mg, Na, Ni, Pb, Sb, Se. Nové vplyvy odkaliska na povrchové vody sa nepredpokladajú, nakoľko nedôjde k žiadnym zmenám oproti súčasnosti. Odber úžitkovej vody pre plavenie popolovín formou hydrozmesi bude z nádrže Nitrianske Rudno a voda bude z odkaliska spätne vracaná do SE-10O a opätovne využívaná na dopravu popolovín. Odkalisko, ktoré bude zvýšené po kótu 310,00 m n. m. pri využívaní utesnených meandrov, do ktorých sa plaví popolová hydrozmes, nebude mať negatívny vplyv na kvalitu podzemných vôd. Toto tvrdenie je podložené pravidelným dlhodobým monitoringom, ktorý zabezpečuje prevádzkovateľ odkaliska. Monitorované sú a aj v ďalšom období budú tri vrty, dva pramene a podmáčaná plocha v súlade s platným integrovaným povolením. V prípade pohybu nákladných vozidiel v odkalisku (prevoz popola z utesnených meandrov do zátopy odkaliska, ako aj odvoz popola na ďalšie spracovanie a využitie) môže dôjsť k poruche dopravného mechanizmu. Na potenciálne havarijné úniky znečisťujúcich látok bude prevádzkovateľ zabezpečovať poučenie zamestnancov a dopravnú techniku opatrí havarijnými prostriedkami.

Vplyvy na pôdu

Navrhovaná činnosť bude realizovaná, bez priamych záberov poľnohospodársky využívaných plôch. Trvalé zábery sa týkajú lesných porastov

Vplyvy na faunu, flóru a biodiverzitu

V bezprostrednom okolí odkaliska sa nachádzajú dubové lesné porasty prevažne preriedené lesy, ktoré odpovedajú lesnému biotopu Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubovo lesy s kódom 91H0* (biotop európskeho významu - prioritný). V rámci nich sa len mozaikovite vyskytujú na malých plôškach biotopy Ls2.1 Dubovo hrabové lesy karpatské (biotop národného významu). Ďalej od samotného odkaliska sa nachádza biotop Ls4 lipovo javorové sutinové lesy s kódom 9180* (biotop európskeho významu - prioritný). Celková plocha záberu biotopu

predstavuje cca 21 671 m^2. Vzhľadom na to, že uvedený biotop sa mimo riešené územie nachádza v dostatočnom rozsahu, nepredstavuje zabratá plocha biotopu žiadne riziko jeho ohrozenia a biotop zostane naďalej zachovaný a plne funkčný. Plochy biotopov navrhované na trvalý záber nepredstavujú také plochy, ktoré by významnejšie ohrozili populácie druhov fauny a flóry riešeného územia. Zástupcovia fauny sa z dotknutých plôch presunú do pokojnejších častí lesných porastov v okolí odkaliska. Realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá nepriaznivé vplyvy na druhy fauny a flóry riešeného územia ani žiadne významné narušenie ekologických podmienok identifikovaných biotopov. Negatívne kumulatívne vplyvy navrhovanej činnosti sa vzhľadom na lokalizáciu činnosti nepredpokladajú.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz, a na územný systém ekologickej stability

Vzhľadom na to, že odkalisko je obkolesené lesným porastom a v území je prevádzkované od roku 1988 stalo sa súčasťou krajiny aj keď svojim rozsahom určite rušivým technickým prvkom krajiny. Realizácia navrhovanej činnosti tento umelý prvok v krajine významnejšie nezvýrazní jeho estetické vnímanie v kompaktnej lesnej krajine oproti súčasnému stavu. Vplyv na krajinu a estetické vnímanie je postupne zmierňované zazeleňovaním zrekultivovaných plôch po etapách až do definitívneho ukončenia činnosti. V území boli identifikované len prvky územného systému ekologickej stability na miestnej úrovni, prvky územného systému ekologickej stability na regionálnej úrovni do riešeného územia nezasahujú. Realizáciou navrhovanej činnosti nepredpokladáme vznik takých negatívnych vplyvov, ktoré by mali negatívne dopady na stav biocentra a akýmkoľvek spôsobom narušili biokoridorové funkcie.

Vplyvy na chránené územia

Územnou ochranou prírody sa v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni ochrany. Navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadneho maloplošného ani veľkoplošného chráneného územia ani jeho ochranného pásma. Najbližšie sa nachádza prírodná pamiatka Brložná diera vo vzdialenosti cca 1,9 km severne od riešeného územia, Prírodná rezervácia Veľký vrch vo vzdialenosti cca 2,5 km juhozápadne od riešeného územia a chránená krajinná oblasť Ponitrie vo vzdialenosti cca 5,2 km juhovýchodne od riešeného územia. Ostatné chránené územia sa nachádzajú vo vzdialenosti väčšej ako 5,5 km od riešeného územia. V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny tu platí 1. stupeň ochrany. V okolí lokality sa nenachádzajú žiadne chránené územia sústavy Natura 2000. Najbližšie územia - chránené vtáčie územie SKCHVU028 Strážovské vrchy sa nachádza cca 4,99 km severne od riešeného územia, územie európskeho významu SKUEV0883 Nitrické vrchy sa nachádza cca 70 m východne a západne od riešeného územia. Ostatné územia európskej sústavy chránených území sa nachádzajú vo vzdialenosti väčšej ako 5 km od riešeného územia. Celková plocha SKUEV 0883 Nitrické vrchy, ktoré boli vyhlásené výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1. zo dňa 14. 07. 2004 je 1220,555 ha a predmetom ochrany sú biotopy: 6190 - Dealpínske travinnobylinné porasty; 6210 - Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia Orchideaceae); 91H0 - Teplomilné panónske dubové lesy; 9180 - Lipovo-javorové sutinové lesy; 9150 - Vápnomilné bukové lesy; 9130 - Bukové a jedľové kvetnaté lesy; 6510 - Nížinné a podhorské kosné lúky.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Vzhľadom na doterajšie funkcie využívaného územia a na charakter navrhovanej činnosti sa nepredpokladá negatívny vplyv na urbánny komplex obcí.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

V okolí navrhovanej činnosti sa nevyskytujú žiadne kultúrno-historické pamiatky. Nepredpokladá sa priamy vplyv navrhovanej činnosti na uvedené kultúrne pamiatky.

Vplyvy na archeologické náleziská, paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na posudzovanom území nie sú evidované žiadne archeologické náleziská, paleontologické náleziská, ani významné geologické lokality.

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice sa vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

Nepredpokladá sa priamy vplyv navrhovanej činnosti na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

Vplyv na hlukovú situáciu

Počas dvoch etáp výstavby budú zdrojom hluku doprava a stavebné mechanizmy. Pôsobenie hluku bude dočasné a priestorovo obmedzené miestom vykonávania stavebných prác. Hluk od strojov bude dočasný, ktorý má výrazne premenný, prerušovaný charakter a závisí od druhu vykonávanej činnosti a od momentálne realizovanej technológie (bagrovanie, násyp popola, štrku, zhutňovanie, nakladanie atd.) Hlukom zo stavebných prác na stavenisku bude atakované len najbližšie okolie odkaliska. Počas celej doby prevádzky odkaliska budú popoloviny dopravované na odkalisko potrubiami hydrozmesi. Tvorba hluku vznikne pri vyvážaní popola z utesnených meandrov do priestoru zátopy odkaliska. Hluk z dopravy aj mimo odkaliska bude generovaný pri odbere a odvoze popola z priestoru zátopy zmluvnými organizáciami na jeho ďalšie spracovanie alebo iné využitie. Predpokladá sa pohyb v rozsahu cca 5 nákladných automobilov za deň.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Navrhovaná činnosť bude situovaná mimo navrhovaného územia európskeho významu, navrhované chránené vtáčie územie a mimo súvislú európsku sústavu chránených území.

Navrhovaná činnosť ani samostatne a ani v kombinácii s inou činnosťou nebude mať negatívny vplyv na územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území alebo na územie európskeho významu a na ich priaznivý stav z hľadiska ich ochrany.

Vzhľadom k uvedenému navrhovaná činnosť nebude mať vplyv územia, ktorým sa poskytuje osobitná ochrana, ani na chránené vtáčie územia a územia európskeho významu zaradené do sústavy NATURA 2000.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

MŽP SR na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona, pri ktorom bol zohľadnený stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, po vyhodnotení predložených stanovísk a pripomienok, výsledku verejného prerokovania a záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

s ú h l a s í

s realizáciou navrhovanej činnosti **„Definitívne odkalisko Chalmová – nadvýšenie po kótu 310,00 m n.m“** za predpokladu dodržania príslušných platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona príslušný orgán **súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti podľa realizačného variantu uvedeného v zámere** a popísaného v bode II.6. tohto záverečného stanoviska.

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak je spojené s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny

Na základe charakteru navrhovanej činnosti, celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, na základe zámeru a odborného posudku, s prihliadnutím na stanoviská zainteresovaných subjektov, sa pre etapu prípravy, realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti určujú nasledovné opatrenia a podmienky:

1. Stavbu realizovať po etapách tak, ako je uvedené v Pláne organizácie výstavby (budovanie čiastkových úsekov s ich následnou úpravou návodnej a vzdušnej strany hrádze);
2. Preprava a manipulácia s popolovinami (preprava do zátopy) ako i odber popolovín na externé zhodnotenie realizovať s čo najmenším vplyvom na okolité prostredie;
3. Vykonávať monitoring odkaliska v súlade s vydaným právoplatným integrovaným povolením;
4. V pravidelných mesačných výkazoch oboznamovať dotknutú obec (Nitrica a Bystričany) o množstve uloženého materiálu;
5. Počas prepravy prašných materiálov prepravovať materiál zakrytý, poprípade skrápaný tak, aby bola zabezpečená dostatočná vlhkosť materiálu;
6. Dopravné cesty a manipulačné plochy pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovania;

7. Udržiavať potrebnú vlhkosť uskladnených prašných materiálov;
8. Zamedziť prašnosť skládky doplnením účinných technológií v prípade nepriaznivých poveternostných podmienok;
9. Vo vzťahu k charakteru a rozsahu navrhovanej činnosti je potrebné zabezpečiť monitorovanie jednotlivých zložiek životného prostredia, ktorého predmetom bude systematické sledovanie vplyvu ukladania popolovín z výroby z elektrickej energie a tepla na odkalisko na životné prostredie, overovanie funkčnosti navrhovaných opatrení na zmiernenie alebo elimináciu nepriaznivých javov v nasledovnom rozsahu:
   - Meranie deformácií hrádzového systému (horizontálne a vertikálne posuny) v intervale 2x ročne;
   - Meranie úrovne hladiny podzemných vôd - vo všetkých pozorovacích sondách hrádzového systému odkaliska (sondy v merných profiloch E, D, C, B, A, O, P, R, S, T, odvodňovacie vrty (OV1-OV13), pozorovacie sondy v podhrádzí (ST, P) v intervale 1x mesačne;
   - Meranie úrovne dna pozorovacích sond v intervale 2x ročne;
   - Kontinuálne meranie množstva drenážnej vody v merných objektoch;
   - Kontinuálne meranie množstva vratnej vody v mernom objekte;
   - Hydrologické merania (denné zrážkové úhrny, teplota vzduchu, hrúbka snehovej pokrývky, hrúbka ľadu);
   - Vizuálnu kontrolu hrádzového systému - 3 druhy kontroly;
   - Sledovanie geotechnických vlastností materiálov odkaliska a jeho podložia, kontrolný výpočet stability. Platný kontrolný výpočet stability bol vykonaný v 06/2018. Výsledkom kontrolného výpočtu stability je, že hrádzový systém odkaliska je v súčasnosti stabilný a vyhovuje požiadavkám STN 75 3310, ktorá požaduje hodnotu stupňa stability FS > 1,5 pri statických účinkoch a hodnotu FS > 1,1 pri spolupôsobení seizmických účinkov;
   - Odber vzoriek pre kontrolu kvality vody v okruhu hydraulického odstruskovania a drenážnej vody;
   - Odber a analýzy vzoriek vratnej vody a drenážnej vody v intervale 1x mesačne. Pri týchto vzorkách sa stanovuje pH, tvrdosť, vodivosť, rozpustné látky sušené pri teplote 105 °C, nerozpustné látky, sírany, arzén, chloridy, Mg, chemická spotreba kyslíka (CHSKMn) a BSK5;
   - Zisťovanie vplyvu odkaliska na kvalitu podzemných vôd prameňa Močelník a jeho širšieho okolia. Interval kontroly je 1x mesačne, monitorované objekty: prameň Močelník, prameň Chalmová, vrt MCH-1, vrt MCH-2, vrt HN-1 a drény podmáčania. Pri každej vzorke sa stanovuje pH, farba, zápach, zákal, vodivosť, sírany, Al, As, Ca, Cd, Cr, Cu, Fe, Hg, Mg, Na, Ni, Pb, Sb, Se, celková tvrdosť;
   - V intervale 1x mesačne vykonávanie technicko-bezpečnostného dohľadu odborne spôsobilou osobou a tiež 1x za 2 roky vykonanie technicko-bezpečnostnej prehliadky vodnej stavby;
   - Odstávku externého odberu popola z pláne odkaliska v čase od 15.05. do 30.09. každoročne.

4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Podľa ustanovení § 39 ods. 1 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný zabezpečiť aj súlad realizovania činnosti s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Podľa ustanovení § 39 ods. 2 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť posudzovanú podľa tohto zákona, povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy, ktorá pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti;
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v záverečnom stanovisku a v povolení činnosti;
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v zámere so skutočným stavom.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania vplyvov určí povoľujúci orgán, v súlade s týmto záverečným stanoviskom vydaným podľa § 37 zákona.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 39 ods. 4 zákona ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný v prípade, ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti posudzovanej podľa zákona sú nepriaznivejšie, než uvádza zámer, ktorý nahrádza správu o hodnotení činnosti, zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v zámere, v súlade s požiadavkami uvedenými v záverečnom stanovisku a v povolení navrhovanej činnosti.

5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

K navrhovanej činnosti bolo doručených celkovo 6 písomných stanovísk od zainteresovaných orgánov štátnej správy a samosprávy. Ani v jednom stanovisku nebol uvedený nesúhlas s navrhovanou činnosťou. Všetky doručené stanoviská boli akceptované a opodstatnené podmienky boli premietnuté do kapitoly VI.3. tohto záverečného stanoviska.

VII. ODÔVODNENIE ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť bolo vypracované podľa § 37 ods. 1 až 5 zákona na základe zámeru, ktorý plnil funkciu správy o hodnotení činnosti, stanovísk doručených k navrhovanej činnosti, rozhodnutia o upustení od potreby vypracúvania správy o hodnotení činnosti, záznamu z verejného prerokovania a odborného posudku vypracovaného podľa § 36 zákona. O možnosti sa k podkladom rozhodnutia pred jeho vydaním vyjadriť a navrhnúť ich doplnenie boli informovaní aj účastníci konania listom č. 9273/2019-1.7/dh, 68746/2019 zo dňa 30. 12. 2019, ktorí túto možnosť nevyužili.

Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska MŽP SR postupovalo podľa ustanovení zákona. MŽP SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od zainteresovaných subjektov. Vyhodnotenie stanovísk je uvedené v kapitole VI.5. a v kapitole VII.2. tohto záverečného stanoviska. V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona bolo doručených 6 písomných stanovísk, z ktorých ani jedno nebolo nesúhlasné.

Predložený zámer, doručené písomné stanoviská, verejné prerokovanie ani odborný posudok, neidentifikovali vplyvy, ktoré by realizáciou navrhovanej činnosti znamenali významné riziko poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia či zdravia. Žiadny z orgánov nevzniesol pripomienku, ktorá by zásadným spôsobom obmedzovala alebo znemožňovala realizáciu navrhovanej činnosti.

Areál v ktorom bude navrhovaná činnosť situovaná je funkčný a plne vybavený so strojným vybavením na plánovaný účel. Spôsob manipulácie s odpadmi zabezpečuje nakladanie v rámci platných predpisov v oblasti odpadového hospodárstva a v súlade s predpismi o vodnej stavbe II. kategórie. V danom prípade ide o využitie optimálnej technológie za primeranú cenu, ku ktorej nie je momentálne dostupná alternatíva za odborných ekonomicko – prevádzkových podmienok, ktorá by spĺňala požiadavky dostupnosti pre likvidovanie a využívanie popolovín. Umiestnením v tejto lokalite nevznikne zaťaženie novej lokality takouto činnosťou a nie je predpoklad ani negatívnej reakcie obyvateľstva, nakoľko činnosť bude vykonávaná v existujúcom priestore využívanom na ukladanie popolovín.

Navrhovaná činnosť v rozsahu, v akom je predložená a v súvislostiach, v ktorých priamo nadväzuje na už povolenú, existujúcu a prevádzkovanú činnosť podľa rozhodnutí príslušných orgánov je v súlade s platnými právnymi predpismi. Ide predovšetkým o predpisy v kontexte integrovaného povoľovania a kontroly, predpismi na ochranu zdravia, ochranu vôd, ochranu prírody a krajiny, územný rozvoj a územné plánovanie.

V súčasnom hrádzovom systéme odkaliska na kóte 304,00 m n. m. môže byť uložených 9 334 000 m^3 popola. Novovytvorený akumulačný objem pre uloženie popola realizáciou navrhovanej činnosti bude 1 324 500 m^3, celkový objem uloženého popola v odkalisku bude 10 658 500 m^3. Prevádzka SE-ENO do roku 2023 a prípadne aj v ďalšom období nebude možná bez zabezpečenia ďalšieho voľného akumulačného objemu pre uloženie popola.

Posudzovaná navrhovaná činnosť predstavuje pokračovanie v existujúcej činnosti, ktoré je realizovaná v danom území od októbra 1988. Navrhovateľ má platné územné rozhodnutie na nadvyšovanie hrádze odkaliska až po kótu 310,00 m n. m. Energetická prevádzka SE-ENO v súčasnosti pracuje v režime Všeobecného hospodárskeho záujmu Slovenskej republiky výroby elektrickej energie z domáceho uhlia, v súlade s uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 580/2018 do roku 2023.

Na základe uvedeného MŽP SR súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti v navrhovanom realizačnom variante s podmienkou realizácie podmienok uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou

Všetky oboznámené a dotknuté subjekty procesu posudzovania mali možnosť predložiť stanoviská, prípadne určiť podmienky. Možnosť podať stanovisko mala aj verejnosť. Na MŽP SR bolo podľa § 35 zákona doručených 6 písomných stanovísk. Všetky stanoviská boli akceptované a podmienky z nich sú zahrnuté do podmienok pre navrhovanú činnosť v časti VI. 3 tohto záverečného stanoviska. Na verejnom prerokovaní neboli vznesené žiadne námietky proti realizácii navrhovanej činnosti.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, sekcia energetiky vo svojom stanovisku skonštatovalo, že predložený zámer má negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia a podlieha povinnému hodnoteniu navrhovanej činnosti. MŽP SR listom č. 9273/2019-1.7./dh 46285/2019 zo dňa 05. 09. 2019 rozhodlo, že správu o hodnotení navrhovanej činnosti nie je potrebné vypracovávať, nakoľko údaje uvedené v zámere boli postačujúce vzhľadom na charakter, rozsah a predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti, ako

aj s prihliadnutím na stanoviská doručené k zámeru. K navrhovanej činnosti bolo doručených 6 stanovísk od dotknutých orgánov, rezortného orgánu a dotknutých obcí, pričom ani v jednej nebola požiadavka na podrobnejšie rozpracovanie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie v správe o hodnotení činnosti. Verejnosť bola o navrhovanej činnosti informovaná na úradnej tabuli dotknutej obce (Bystričany a Nitrica) podľa jednotlivých ustanovení zákona. Verejnosť k navrhovanej činnosti nepodala žiadne stanovisko.

Obec Bystričany súhlasila s navrhovanou činnosťou za určitých podmienok. Ide o podmienky prevádzkovania zdroja v súlade so schváleným manipulačným a prevádzkovým poriadkom, spôsobu prepravy prašného materiálu, údržby dopravných ciest a manipulačných plôch a informovanosti obecného úradu Bystričany o množstve uloženého materiálu. Na koniec svojho stanoviska obec Bystričany uvádza, že požaduje finančnú náhradu za trvalú kontamináciu životného prostredia. Pre navrhovateľa bolo vydané rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Banská Bystrica, odboru integrovaného povoľovania a kontroly pod č. j. 8907-41771/2019/Pet/470560214/Z4 zo dňa 18.11.2019, ktorým bola vydaná zmena k rozhodnutiu č. 1013-11275/Pet/470560214 zo dňa 24.04.2015 v znení neskorších zmien pre manipulačný poriadok vodnej stavby: „Definitívne odkalisko Chalmová“ (číslo: 1919 z 6/2016). Manipulačným poriadkom pre Definitívne odkalisko Chalmová je prevádzkovateľ viazaný dodržiavaním legislatívnych povinností, ktoré v sebe zahŕňajú aj technológiu ukladania materiálov na teleso odkaliska vrátane, zamedzení prašnosti na telese odkaliska ako aj na prístupových komunikáciách. Poplatky za ukladanie odpadov na odkalisko sú vykonávané v zmysle legislatívy pravidelne, na základe objemu uložených odpadov. Environmentálny fond následne podľa množstva uložených odpadov v danom mesiaci prerozdeľuje poplatky a zasiela na dotknutú obec (Bystričany a Nitrica) vo výške uložených odpadov v jednotlivých katastrálnych územiach.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Mgr. Dáša Hanuščinová

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Ing. Roman Skorka
riaditeľ odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 10. 02. 2020

IX. INFORMÁCIA PRE POVOĽUJÚCI ORGÁN O DOTKNUTEJ VEREJNOSTI

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone má záujem na takom konaní.

Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona, t. j. prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4, odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti podľa § 30 ods. 6, odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2, alebo podaním odvolania proti záverečnému stanovisku podľa § 24 ods. 3, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z § 14 správneho poriadku.

V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie nebola identifikovaná žiadna dotknutá verejnosť.

X. POUČENIE O ODVOLANÍ

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 ods. 1 zákona rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto záverečnému stanovisku možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona právo podať rozklad proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Rozklad možno podať na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia záverečného stanoviska účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásty deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 7 zákona.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Doručuje sa:

1. Obec Bystričany, Mirka Nešpora 1/17, 972 45 Bystričany
2. Obec Nitrica, Obec Nitrica, č. 489, 972 22 Nitrica
3. Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské Nivy 47, 821 09 Bratislava 2
4. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, Jegorova 29 B, 974 01 Banská Bystrica
5. Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, ul. G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza
6. Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
7. Okresný úrad Prievidza, odbor krízového riadenia, Medzibriežkova 2, 971 01 Prievidza
8. Okresný úrad Prievidza, pozemkový a lesný odbor, ul. G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza
9. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach, Nemocničná 8, 972 01 Bojnice
10. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Prievidza, Vápenická 4, 971 01 Prievidza
11. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské Nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212